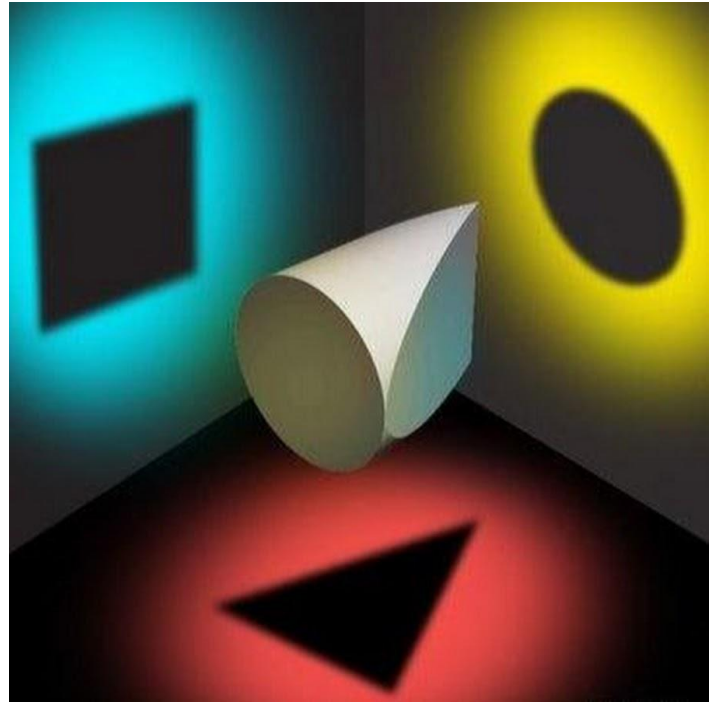

Wprowadzenie do podejścia systemowego.

By V B

lip 24, 2026

Wiele osób stosuje „klasyczne” podejście do działalności. Znanе również jako „redukcjonizm”.

Z kolei większość standardów, gotowych produktów, protokołów, programów, dokumentów, zasad działania, metod certyfikacji – opiera się na podejściu systemowym. Znanym również jako „podejście holistyczne”.

Wydawałoby się, że to jakaś czysto naukowa gadka, no bo co z tego? A rezultat jest przerażający: podstawowa logika w tych podejściach jest zupełnie inna. Co prowadzi do tego, że inżynier po prostu nie rozumie, o co w ogóle chodzi. Typowa reakcja: „Co to za bzdury, po co pisać stos papierów?? Kiedy w końcu zaczniemy pracować??”

A na poziomie ustawodawców to już w ogóle kompletna klapa. Zazwyczaj nawet na bankietach nie błyszczą rozumem, a w ogólnej teorii systemów to już w ogóle nikt tam nawet nie zajrzał...

Możliwy kierunek rozwoju istnieje tylko na poziomie techniki i technologii (kod, protokoły, sprzęt). A ludzie powoli się podciągają... Czyli wszystkie inicjatywy ustawodawcze są mało skuteczne w porównaniu z udoskonaleniem Zarządzania Projektami w konkretnej firmie.

Redukcjonizm i holizm to podstawy metod poznania. Na nich opiera się wszystko.

Metafora z geometrii: mamy w trójwymiarze bryłę. Widok z prawej strony (projekcja) na płaszczyznę to prostokąt. Widok z przodu (również projekcja) to koło. Widok z góry – trójkąt. To są „aspekty” z normy ISO 81346. To, co widzimy z określonego punktu widzenia.

Metody redukcjonizmu (klasyczne): widzimy jedną projekcję. Mówimy tylko o niej. Model jest jeden, dążymy do precyzji, kompletności, bezsprzeczności. Klasyfikacja – liniowa, dwuwymiarowa, hierarchiczna. Obiekt „składa się z” części. Istnieją konkurujące punkty widzenia, jeden mówi „prostokąt”, drugi – „nie, koło”. Metody – dyskusja, „w sporze rodzi się prawda” itp.

Podejście holistyczne (systemowe): Widzimy jedną projekcję, ale zawsze bierzemy pod uwagę, że istnieją jeszcze inne projekcje. Mówimy o jednej projekcji, potem o drugiej, potem o trzeciej. Tylko wszystkie projekcje (modele) razem i jednocześnie dają wyobrażenie o trójwymiarowej figurze. Modeli jest wiele, nie ma celu uzyskiwania precyzyjnych, bezsprzecznych i terminowych modeli. Klasyfikacja równolegle w kilku aspektach (trójwymiarowa), niehierarchiczna, addytywna.

W obiekcie można wyodrębnić części w określonym aspekcie. Ale to nie znaczy, że istnieją tylko te części! Zawsze istnieje całość, zawsze wyodrębnienie części jest niedokładne, niepełne. I zachowanie części to jedno. A zachowanie całości – to coś zupełnie innego. Punkty widzenia (modele) uzupełniają się nawzajem, choć mogą być przeciwstawne pod względem znaczenia, mogą częściowo się pokrywać lub być ze sobą sprzeczne. Metody: omawianie tylko wspólnych części modeli, poszukiwanie wspólnej wizji całości, dyskusje są zasadniczo zakazane. Przykład: jeśli w dokumencie coś jest mocno nie tak z punktu widzenia edytora, to tworzy się fork dokumentu (nową wersję), a nie szuka konsensusu.

To tak w skrócie o podejściach. Podejście systemowe to część holistycznego światopoglądu.

I na koniec: od 2008 roku podejście systemowe zostało wdrożone WSZĘDZIE na poziomie standardów działalności (procesów, a nie tylko produktów).